

Lauri Hussar
Riigikogu Kantselei
riigikogu@riigikogu.ee

Teie 02.10.2024

nr 7-1.2/24-01507-2

Meie 13.10.2024

nr 1-7/1107-2

**Riigikogu liikme kirjalik küsimus
kultuuriministrile (KK 146)**

Austatud Riigikogu liige Andrei Korobeinik

Tänan teid kirjas tõstatatud küsimuste eest. Hea meelega selgitan lähemalt Kultuuriministeeriumi 2025. aasta eelarve otsuste põhjendusi ning vastan Teie küsimustele järgemööda.

1. Milliseid konkreetseid kulutusi Teie ministeeriumi valdkonnas vähenevad võrreldes eelneva aastaga? Palun esitage nimekiri programmide, tegevuste, projektide jms, kus oleks arusaadav, millega on tegemist ja mis on konkreetse kärpe suurus?

Vabariigi Valitsus on kokku leppinud, et iga ministeerium peab eelarvetasakaalu poole liikumiseks leidma oma valitsemisalast järgmistel aastatel 10% kokkuhoidu. 2025. aastal 5%, 2026. aastal lisaks 3% ehk kokku 8% ja 2027. aastal lisaks 2% ehk kokku 10%. Tegemist on baaseelarve kärpega ehk kokkuhoidu hoitakse 10% tasemel ka edasistel aastatel.

Kultuuriministeeriumi jaoks tähendab see, et 2025. aastal kärbitakse Kultuuriministeeriumi valitsemisala eelarvet 13,4 miljoni euro võrra.

Kultuuriministrina on minu poliitiline otsus olnud, et Kultuuriministeeriumi haldusala sihtasutuste, hallatavate muuseumide ja avalik-õiguslike juriidiliste isikute tegevustoetuste kärbe ei ole mitte kasvav, vaid kogu kärpeperioodiks püsiv – igal aastal 4% ehk kokku 5,3 miljonit eurot. See annab riikliku kultuuripoliitika elluviimisel võtmerolli täitvatele asutustele kindluse, et edasisi tegevusi planeerida. Kolmanda sektori, erasektori ja kohaliku omavalitsuse partnerite tegevustoetuste ning läbiviidavate avatud taotlusvoorude kärbe on 2025. aastal valdavalt 5% ehk 2,7 miljonit eurot. Rohkem kui 5% kärbiti selliseid toetusi ja tegevusi, mis ei halva asutuste, kellel on oluline või keskne roll kultuuripoliitika eesmärkide elluviimisel, tegevust või mille mõju füüsilistele isikutele on minimaalne. Vähendatakse oluliselt remontideks ja kinnisvara parendusteks mõeldud vahendeid ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogia valdkonna arendusprojektide toetamist. Selle kokkuhoiu kogumaht on 4,7 miljonit eurot. Ministeeriumi ja Muinsuskaitseameti tegevuskuludest leiti kokkuhoiukohti mahus 0,7 mln eurot.

Kõige detailsema ülevaate kokkuhoiukohadest saab 2025. aasta riigieelarve seletuskirjast.

2. Millised valdkonnad saavad kärbetest kõige enam mõjutatud?

Minu teine poliitiline otsus on jätta kärbetest puutumata eelmisel aastal lisaraha saanud meetmed. Eelmise aasta kultuurielarve tõi lisaraha olulise majandusliku mõjuga meetmetesse ning meie loojate ja ühtse inforuumi toetamiseks: 3 miljonit eurot rahvusvahelistele spordi suursündmustele, miljon eurot filmikultuuri toetamise meetmesse Eesti Filmi Instituudi juures, 2 miljonit eurot Film Estonia tagasimakseprogrammi, täiendava miljon eurot laenutushüvitiseks ning sama palju venekeelse erameedia toetamiseks. Need on pikaajase mõjuga otsused, mis aitavad korraga nii meie kultuuriloojaid kui ka elavdavad riigi majandust, samuti aitavad tagada ühise kommunikatsiooniruumi. Neid vahendeid kärped ei puuduta.

Samuti jääb kokkuhoiust puutumata kirjandusvaldkond, sest 2025. aastal tähistame 500 aasta möödumist esimesest eestikeelsest teosest, ning toetus Team Estoniale.

Detailse ülevaate kärbetest leiab 2025. aasta riigieelarve seletuskirjast, mille juures on ka põhjalik lisa edasiantavate toetuste muutuse kohta.

3. Kuidas te hindate kärpeme mõju valdkonna teenuste kvaliteedile üldisele toimimisele?

Kahe viimase eelarvega olen suutnud leida vajamineva kokkuhoiu nii, et ükski kultuuripoliitiliselt oluline asutus ei ole pidanud oma uksi sulgema. Sel korral on kokkuhoiueesmärk suurem ning seepärast ei ole võimalik seda täita vaid ministeeriumi või meie valitsusasutuse tegevuskulude arvelt.

Eelpool toodud vastuses olen selgitanud, milliseid põhimõtteid on kokkuhoidu otsides järgitud. Pean kõige olulisemaks, et riigi jaoks olulised partnerid ja organisatsioonid ei saaks kärpest tulenevalt nii suurt hoopki, et tagajärg oleks kultuurile ja spordile pikaajaline. Olen tugevalt asutuse juhtide usku ning tean, et neil on kõige parem teadmine oma organisatsiooni toimimisest. Usun, et juhid oskavad ka keerulisel ajal teha otsuseid, mis hoiavad asutustes töötavaid inimesi ja peamist, mille üle Eesti inimesed uhked on.

Kuivõrd riigi kulud on tuludest suuremad, on riigi vastutus vaadata üle senised tegevused ning analüüsida, kas selliselt jätkamine on kultuuripoliitiliselt oluline või saab riik hakkama ka vähesemaga.

4. Kas on plaanis koondada töötajaid või vähendada ministeeriumi personalikuluseid? Kui jah, siis millises ulatuses?

Kultuuriministeerium on kõige väiksem ministeerium, kus töötavad suures osas tippspetsialistid ning oma valdkondade juhid. Ministeeriumi eripära on, et töötajaid on vähem kui 100 ning iga sisuvaldkonna (nt etenduskunstid, muusika jne) peale on vaid üks kõrge kvalifikatsiooniga nõunik, mitte terve osakond. Sellises struktuuris on riigieelarve seisukohast märkimisväärsete koondamiste tegemine keeruline.

23. septembri seisuga oleme koondanud ühe ministri nõuniku ametikoha. Samuti ei jätkata alates 2025. aastast tööd kultuurinõunik Rootsis.

Ministeeriumi töö tõhustamist jätkame, kuid täpsemat infot võimalike sammude kohta on veel vara jagada. Kindlasti oleme solidaarsed ülejäänud riigiga.

5. Kas töötajate tööülesanded automatiseeritakse? Kui jah, siis palun tooge välja konkreetseid projekte, mis on suunatud automatiseerimisele või tehisintellekti kasutamisele?

Kultuuriministeeriumi töötajad on osalenud tehisintellekti kasutamise koolitustel ning kindlasti on neid, kes seda vähemal või rohkemal määral oma töös kasutavad. Aga nagu eelmises küsimuses vastasin, siis meil töötavad väga erinevate valdkondade eest vastutavad tippspetsialistid ning meil pole suuri osakondi, kus oleks töös suuremahulisi projekte, milles saaks töötajaid asendada automatiseeritud tehisintellektiga.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Heidy Purga

minister

Karoliina Lorenz 5909 2864

Karoliina.Lorenz@kul.ee